

Memorie van Antwoord 3/15 D Notitie herijking Governance Havenschap Moerdijk

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : 6 februari 2015

Op 16 januari 2015 sprak u in de commissie voor Economische Zaken en Bestuur over Statenvoorstel 3/15 getiteld 'Notitie herijking Governance Havenschap Moerdijk'. U hebt toen vragen gesteld. In deze Memorie van Antwoord beantwoorden wij uw vragen.

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738964

PS: 3774731

Algemene vragen over het Statenvoorstel

1. *Kunt u een overzicht geven van de governance van Zeeland Seaports en Groningen Seaports en de eventuele verschillen met het voorgestelde voorkeursmodel?*

Antwoord:

Alle zeehavens in Nederland hebben in de afgelopen jaren een wijziging van de governance doorgevoerd die heeft geleid tot verzelfstandiging. (zie ook p. 23 notitie Herijking Governance) Hiervan hebben Zeeland Seaports en Groningen Seaports een model dat vergelijkbaar is met het voorgestelde voorkeursmodel voor Havenschap Moerdijk namelijk een (overheids)NV in combinatie met een gemeenschappelijke regeling. Bij de opstelling van het voorstel is al gebruik gemaakt van de ervaringen van deze havens. Ook bij de verdere uitwerking zal gebruik worden gemaakt van hun kennis en inzichten en zal rekening worden gehouden met de 'lessons learned' van deze organisaties.

De kernelementen van de governance van Zeeland Seaports en Groningen Seaports geven we in onderstaand overzicht weer:

	<i>Zeeland Seaports</i>	<i>Groningen Seaports</i>
opgericht	1-01-2011	14-6-2013
Vorbereiding sinds	2008	2009
Juridische structuur	NV +GR	NV + GR
Aandeelhouders NV	100% bij GR	100% bij GR
Verhouding aandeelhouderschap in GR (financieel)	Pr. Zeeland 50% Terneuzen 16,6% Borsele 16,6 % Vlissingen 16,6%	Pr. Groningen 60% Delfzijl Eemsmond (samen 40 %)

Verhouding zeggenschap in GR	idem	50 provincie:50 gemeenten
Samenstelling RvC	5 externe leden, gaat terug naar 3	5 leden wv 2 extern en (tijdelijk) 3 vanuit GR
Eigendom gronden	GR heeft recht van hypotheek gevestigd	GR juridisch eigendom gronden, GSP economisch eigendom

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738964

PS: 3774731

Toelichting:

Zowel in Zeeland als in Groningen heeft het verzelfstandigingsproces een intensief en langdurig voorbereidingstraject gehad. Dit heeft geleid tot enkele regelingen en afspraken die voortkomen uit de specifieke lokale verhoudingen. Zo is in Groningen bijvoorbeeld het risico in de GR anders verdeeld dan de zeggenschap. In essentie is de governance echter vergelijkbaar met het voorkeursmodel. In Zeeland zijn inmiddels de eerste ervaringen geëvalueerd. De leerpunten hieruit kunnen als volgt worden geded:

- breng een duidelijk onderscheid aan tussen de vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering en die van de GR.
- vermijd vermenging van rollen tussen GR en NV die de exploitatie van de NV negatief kan belasten
- zorg voor de juiste expertise in de RvC, zodat een daadwerkelijke meerwaarde voor het havenschap ontstaat.
- regel extra bevoegdheden voor de aandeelhouders t.a.v. grote investeringen, vaststelling jaarplannen en deelnemingen.

We hebben deze leerpunten al in hoofdstuk 10 van de notitie bij de aandachtspunten en randvoorwaarden voor de verdere uitwerking meegenomen. Zowel Zeeland als Groningen hebben de bereidheid uitgesproken om desgewenst nadere informatie te verschaffen over hun ervaringen bij de inrichting van het governanceproces.

2. *Wat zijn de risico's voor de overheid ingeval van participatie door private partijen?*

Antwoord:

Zoals in de notitie is toegelicht (p.23) is het financieel risico bij een NV in beginsel beperkt tot de omvang van het aandelenkapitaal. Dit geldt voor de GR en haar deelnemers en ook voor eventuele nieuwe participanten in de NV. In hoofdstuk 10 van de notitie is in paragraaf c. Participatiemogelijkheden derden (p.28) aangegeven dat toetreding tot de NV zal worden beperkt tot publiekrechtelijke rechtspersonen of vennootschappen waarin de aandelen uitsluitend (direct of indirect)

door publiekrechtelijke personen worden gehouden. Met andere woorden, ook nieuwe toetreders zijn direct of indirect aan de overheid verbonden. Van deze nieuwe partijen wordt primair verwacht dat zij zich aantoonbaar committeren aan de realisatie van de doestellingen van de Havenstrategie en hieraan een wezenlijke meerwaarde leveren. Dit kan ook in de statuten van de NV worden opgenomen. Daarnaast zal bij nieuwe toetreders uiteraard de zeggenschap moeten worden gedeeld, rekening houdend met het feit dat alle aandeelhouders de doelstellingen in de Statuten zullen moeten onderschrijven. Hiernaast zullen ze ook een financiële inbreng moeten leveren. Mocht er onverhoopt een situatie ontstaan dat er sprake is van ernstige financiële risico's, dan mag van alle deelnemers, dus ook de nieuwe, verwacht worden dat zij hierin hun aandeel nemen. Immers ook de nieuwe deelnemers hebben een overheidsrelatie en staan voor dezelfde maatschappelijke afweging als de huidige deelnemers. Er mag dus vanuit worden gegaan dat er door toetreding van private partijen geen sprake is van extra risico's voor de huidige deelnemers in de GR. Eerder mag verwacht worden dat door de extra kapitaalbreng de risico's verminderen. Voor de huidige deelnemers bestaat het risico naast het aandelenkapitaal uit de garanties die via de GR worden verstrekt. Met de inbreng van kapitaal door derden mag verwacht worden dat de omvang hiervan kan worden verlaagd. Mocht echter toch een beroep worden gedaan op aanvullende garanties, dan zullen deze onderhevig zijn aan goedkeuring door Provinciale Staten en gemeenteraad, die dan de risico's hiervan bij de besluitvorming kan betrekken.

Datum

27 januari 2015

Documentnummer

GS: 3738964

PS: 3774731

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: W.W.M. Wagenmans, wwagenmans@brabant.nl, (073) 681 25 02
Eenheid Directeur Strategie en Beleid/Cluster Economie en Internationalisering